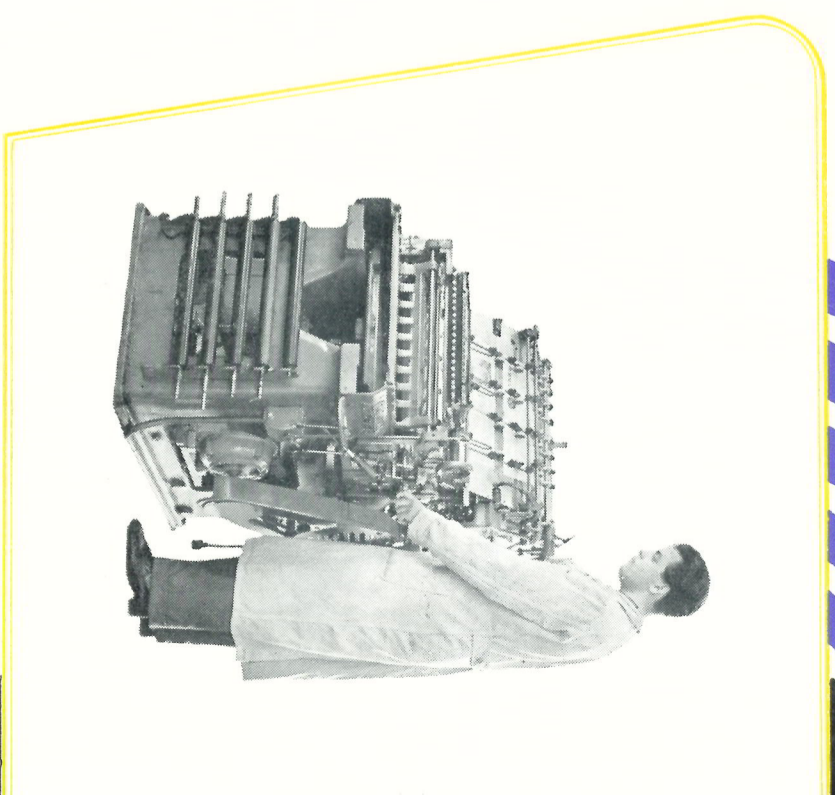

Slet

V.D.H.-tje

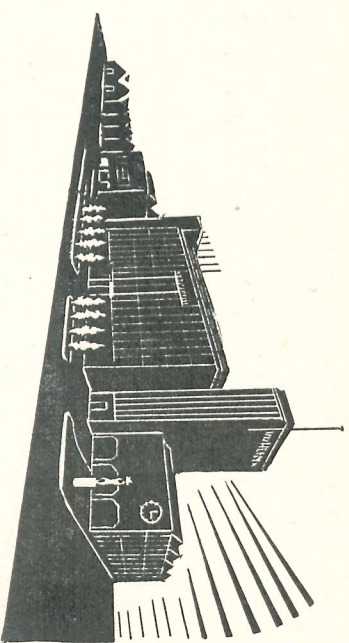
10 november 1945

10 mei 1958

Slet

V.D.H.-tje

10 mei 1958

PERSONEELSORGAAN van VAN DER HEEM N.V. — DEN HAAG — UTRECHT
Verkoopkantoor VAN DER HEEM N.V. en Eerste Nederlandse Autorijwielabriek N.V.
Redacteur: C. Schrevel.

Een jubileum

en daarom

anders dan anders

Aan de omslag zult u ongetwijfeld hebben gemerkt dat dit VDH-tje anders is dan anders. En daar hebben we onze redenen voor! Het is vandaag precies 12½ jaar geleden dat het VDH-tje voor het eerst verscheen.

Weliswaar had Van der Heem vóór 10 november 1945 ook een personeelsofgaan, maar dat droeg de naam VDH-omroep en verscheen eens per maand. De inhoud lag ook op een ander vlak dan die van het VDH-tje. Wij lezen tenminste in VDH-tje no 1 onder 'Ten geleide':

„U zult wel verbaasd zijn in plaats van onze oude getrouwe VDH-omroep dit blad in handen te krijgen. Daarom een korte verklaring. Dit VDH-tje is niet in de plaats van de VDH-omroep gekomen, doch verschijnt naast de VDH-omroep. De VDH-omroep wordt nog meer dan bij al was, een maandblad, gedragen van inhoud, ook bestemd voor zakenrelaties. Het VDH-tje wordt ons NIEUWSBLAD, dat elke week verschijnt en nieuws en mededelingen bevat. Indien maar enigszins mogelijk zullen wij alle mededelingen die tot nog toe op de mededelingenborden werden gepubliceerd, voortaan in dit blad opnemen. Het is dus wel zaak dat u het leest”.

In de loop der jaren is de VDH-omroep verdwenen en bleef alleen het VDH-tje, waardoor ook de inhoud anders werd. Niet alleen een nieuwblad, maar zoals wij hierboven lezen ook een blad waarin gedegen artikelen voorkomen, die tevens bestemd zijn voor zakenrelaties.

De redactie heeft gemeend in dit jubileumnummer enkele bijzondere artikelen te moeten plaatsen, die enerzijds het grote belang van het personeelsofgaan voor de bedrijfsgemeenschap belichten en die anderzijds een beeld geven hoe in de loop van deze 12½ jaar de verschillende redacteurs hun taak zagen.

Wij zijn de heren Andriessen en Zaaijer dankbaar dat zij aan ons verzoek, een artikel voor dit jubileumnummer te schrijven, gevolg hebben gegeven en wisten ons vooraf verzekerd van de medewerking van de vroegere redacteurs, die — naar wij hopen — onder het motto „Oude hede roest niet” iets schreven onder hun ervaringen als redacteur. Ook de heren L. F. Laurier en dr Joh. H. Scheurer verleenden hun medewerking.

Om druktechnische redenen was het nodig een nieuw „kop” voor het VDH-tje te maken en waarom, zo vroegen wij ons af, zouden wij bij deze gelegenheid niet meteen met een nieuw ontwerp komen? Wij hopen dat het bij u in de smaak valt.

Behalve de artikelen van de oud-redacteurs vindt u een artikel van de huidige redacteur, waarin beschreven is wat er allemaal komt kijken om het VDH-tje, wat uiterlijk en inhoud betreft, wekelijks op tijd te laten verschijnen.

Als er in een familie feest is, moet iedereen er zoveel mogelijk bij betrokken zijn en daarom verschijnt ook de zesde aflevering van het jongste lid, namelijk de Jeugdkrant, die zich gelukkig in grote belangstelling van het jeugdige publiek mag verheugen.

De redactie en alle vaste medewerkers aan het VDH-tje vonden het prettig dit jubileumnummer te verzorgen. Zo dikwijls en soms terecht wordt er op inhoud en uiterlijk van ons weekblad kritiek geleverd. Dat is ook begrijpelijk, want — zonder ons te willen excuseren — smaken verschillen nu eenmaal en het is uiterst moeilijk, zo niet ondoenlijk, met ieders wensen rekening te houden. Toch is er wel een mogelijkheid om het ieder zoveel mogelijk naar de zin te maken en wel doordat juist zij die gegronde kritiek op de inhoud van ons blad hebben, deze kritiek spuien in de vorm van een positieve bijdrage voor het VDH-tje.

Wij zijn ervan overtuigd dat er onder ons personeel nog tientallen schrijvers schuilt, waarvan er tot op heden slechts enkelen regelmatig meewerken.

Voor zover het de redactie bij een jubileumfeest als dit loegestaan is om een cadeautje te vragen, zouden wij graag de groep medewerkers aan ons VDH-tje belangrijk wilt zien. Wij hopen dat het in de toekomst en niet alleen in de eerste weken kopij regent.

REDACTIE

Redacteur:
C. Schrevel.

Tekstcorrectie:
mei: R. C. Hartsuiker.
Opmaak:
J. H. Stal.

Redactie-Adviescommissie:

Dr. Joh. H. Scheurer, voorzitter

C. A. M. Kroon

L. F. Laurier

C. A. A. van Luttervelt, ec. dis

J. Roorda, ing.

Aan dit nummer werkten mee:

Ir C. J. Andriessen

A. van der Kade

Z. J. Koning

C. A. M. Kroon

L. F. Laurier

C. A. A. v. Luttervelt, ec. dis

H. C. J. M. Meddens

C. Niemeier

N. J. M. Noordendorp

Dr. Joh. H. Scheurer

Gerh. H. P. Veldkamp

J. H. Verdaasdonk

B. M. Vroklage

Ir P. G. Zaaijer

Gedrukt in eigen drukkerij door
C. G. Baguet en assistenten met
een oplage van 4000 exemplaren.

Geachte

Redactie

Namens de Werkommissie Personeelorganen van het Centraal Sociaal Werkgevers-Verbond wens ik u van harte geluk met het feit, dat het 10 mei aanstaande 12½ jaar geleden is, dat het eerste nummer van uw personeelsgaan verscheen.

Wij zijn ervan overtuigd, dat uw blad in de loop van die jaren in belangrijke mate heeft bijgedragen tot de "esprit de corps", welke onder het personeel van uw onderneming moet heersen en duidelijk naar voren komt, als men uw tijdschrift doorbladt.

Wij weten hoe prettig het is voor iedereen, die in een bedrijf van enige omvang werkt, om regelmatig iets over dit bedrijf te lezen: wat er op andere afdelingen gebeurd is, wat er gaat gebeuren en het waarom van vele dingen die in kleinere bedrijven met een zoveel gemakkelijker contact tussen directie en personeel geen vraag zijn.

Gaarne maak ik u mijn compliment over het blad zelf. Het ziet er aantrekkelijk uit, leest gemakkelijk, is afwisselend van inhoud en maakt op uitstekende wijze gebruik van de omstandigheid, dat het wekelijks verschijnt. Hetgeen intussen toch maar meebrengt, dat de redacteur ervoor heeft te zorgen, dat zijn blad op tijd en in goede opmaak de deur uitgaat. Dit laatste lijkt mij alleen maar mogelijk, indien een redactie-adviescommissie of andere medewerkers in het bedrijf zorgen voor een regelmatig stroom van nieuws en andere interessante kopij, een moeilijk punt, waar ongetwijfeld vele redacteurs mee zilen.

Laat mij deze woorden beëindigen met ook zowel de directie als het personeel geluk te wensen met dit jubileum van hun „het VDH-tje“.

Ir C. J. ANDRIESEN,
voorzitter Werkommissie
Personeelorganen.

Bij het verschijnen van het eerste nummer van Van der Heem's eerste personeelsblad, de VDH-Omroep, in juli 1939, schreef de directie ter inleiding, dat, naarmate het personeel van haar onderneming in aantal toenam, het voor haar en de leidende personen steeds moeilijker werd contact te houden met allen, die in de onderneming een functie vervulden.

De VDH-Omroep is reeds lang ter ziele; zij werd opgevolgd door het „mededelingenblad“ het VDH-tje, doch de toen geschetste en gevoelde moeilijkheid bestaat uiteraard nog steeds en naast andere middelen ter verbetering van het contact tussen leiding en personeel speelt een goed geleid en gereedgemaakt personeelsblad daarin een belangrijke rol.

Het thans „koperen“ VDH-tje heeft in de 12½ jaar van haar bestaan ook al een aantal ups en downs gekend, doch wij mogen zeker zeggen, dat zij zich momenteel in een periode van grote bloei bevindt, wat zij allereerst te danken heeft aan haar ijverige redacteur en aan de enthousiaste Redactie-Adviescommissie, die de redacteur trouw terzijde staat.

Het zij mij vergund hun hierbij mijn gelukwensen met hun jubilerend VDH-tje aan te bieden.

Ons personeelsblad heeft als hoofdtak een hand te kweken tussen de onderneming en het gezin of de omgeving van de werknemer. De redactie moet er steeds op bedacht zijn het blad een zodanige actualiteit te geven, dat de huisgenoten het lezen en eraar vragen.

Het is van groot belang, dat niet alleen de werknemer, maar ook zijn gezin zich voor het wel en wee van Van der Heem interesseert. De redactie heeft dit goed begrepen en heeft zich daarnaar gericht.

Voor haar is belangrijk, dat zij zich verzekerd weet van de steun van de directie, die haar zoveel mogelijk zal bijstaan om van het VDH-tje te maken het gezinsblad van de Van der Heem-ers.

Waarom een VDH-tje?

DOOR
Ir P. G. ZAALIER

Ja inderdaad, ons VDH-tje is een personeelsgaan, dat nu bij het 12½-jarig bestaan eens extra in het het zonnetje wordt gezet.

Wat is precies de betekenis van het woord „personeelsgaan“? PERSONEEL is een woord, waar wij allen de betekenis van kennen. Dat zijn u en wij, maar ook de directie. Dat zijn wij allen, die bij Van der Heem werkzaam zijn, in wat voor functie ook.

ORGAAN is een wat moeilijker begrip om te ontleden. In het kader van het VDH-tje denkende, lezen wij in Koenen: spreekhuis; vertolker der meningen, coureur van een gemeenschap.

Personeel wordt gevormd door mensen en als wij aan menselijke organen denken, dan lezen wij weer in dezelfde Koenen: deel van de mens; werktuig, dienend voor een bepaalde functie.

Wanneer wij nu deze uitspraken met elkaar combineren, dan krijgen wij de volgende zinswijze.

Een personeelsgaan is een spreekhuis voor ons allen, die onze mening moet vertolken in de coureur van het bedrijf. Het is een deel van onszelf, om als werktuig te gebruiken, dienend om te komen tot meer binding tussen leiding en personeelsleden, en personeelsleden onderling.

Wij zijn ons ervan bewust dat er vaak kritiek kan worden gegeven op dit orgaan. Wij moeten ons echter bedenken dat ieder die aan de weg timmert, kans heeft op kritiek.

Door opbouwende kritiek te leveren en medewerking te verlenen moet het echter mogelijk zijn het VDH-tje op een bepaald peil te krijgen en te handhaven.

Rest mij om namens de drie Ondernemingsraden allen, die aan het VDH-tje hun medewerking verlenen of hebben verleend, te feliciteren met deze verjaardag en de wens uit te spreken dat zij nog vele jaren hun beste krachten kunnen geven aan dit toch ook belangrijke VDH-werk.

DOOR
L. F. LAURIER

Wat is een personeelsgaan?

Geen redacteur - en toch.....

en toch.....

DOOR

GERH. H. P. VELDKAMP

He, een brief van Van der Heem in mijn post. Kant u zich voorstellen dat er — na bijna 5 jaar — een bijzondere trilling door je heen gaat bij elk levensteken, dat je van „je oude bedrijf“ ontvinge?
Al betekent dat teken in mijn geval dan vaak dat ik een reparatie rekening moet voldoen, of een andere schuld moet betalen.....

Deze keer was de vraag of ik als oud-redacteur van het VDH-tje in het komende jubileumnummer iets over mijn ervaringen zou vertellen.

Dat's nou niet aardig, dacht ik. Al is het blijkaar nog niet: „Uit het oog uit het hart“, de goede verhoudingen van toen is de redactie toch wel vergeten: redacteur van het VDH-tje ben ik nooit geweest. Wel heb ik — vooral ook met het ontstaan er van, met het VDH-tje veel te maken gehad. Dus dacht ik: misschien is het wel aardig, in dit jubileumnummer iets te vertellen over de tijd voor het VDH-tje bestond.

Ik heb in mijn boekenkast nog steeds de gebonden jaargangen van de verschillende VDH-personeelsorganen, en ik heb een aantal prettige uurrijes doorgebracht met daarin weer eens te neuzen. Dat is zeker al een goed resultaat van de uithouding, die ik kreeg.

Vershillende VDH-personeelsorganen... inderdaad. Al bestaat het VDH-tje vandaag 12½ jaar, Van der Heem gaf de eerste aflevering van zijn personeelsorgaan uit in juli 1939, kort voor de opening van de fabriek aan de Maanweg. En daarvan was ik redacteur.

Het blad heette toen „de VDH-Omroep“ en zou maandelijks verschijnen. Er zijn dan ook ononderbroken..... 2 nummers achter elkaar uitgekomen. Bij de verschijning van het 2e nummer — in augustus 1939 — waren namelijk „alle“ aan de uitgave verbonden medewerkers, redacteurs en drukker gemobiliseerd.....

Tijdens de mobilisatie heeft de directie evenwel kans gezien het blad toch te doen verschijnen. In die tijd begon het blad er inderdaad echt als blad uit te zien. Het laatste nummer van deze tweede serie — no. 9 — is gederateerd mei 1940.....

Als u zich nog wat van die tijd herinnert, zal het u niet verwonderen dat het tot eind maart 1941 duurde voor het 10e nummer verscheen. Ik kon toen — teruggekeerd uit militaire dienst — aankondigen, dat het opnieuw zou verschijnen en wel maximaal éénmaal per week („alleen als er copie is“ stond daarbij).

Met die copie is het blijkaar wel meegevalen. Het verscheen netjes om de 14 dagen in een omvang van 4 tot 12 pagina's A5. In 1942 stroomde de bezetter roet in het eten (en het eten was in die tijd toch al niet meer zo best): wij mochten geen personeelsorgaan meer doen verschijnen, doch uitsluitend gestencilde mededelingen. Vijf maanden lang zijn toen „mededelingen van de directie voor het personeel“ verschenen. In juni 1942 lukte het weer de Omroep in zijn oude gedaante uit te geven, en hiermee kon worden doorgegaan tot augustus 1944, zij het dat de verschijnings-termijn wat werd verlengd: in 1944 verscheen het ongeveer eens per maand. In deze serie verscheen op 6 november 1942 het 50ste nummer. Voor mij was dit daarom nog een bijzonder nummer, omdat ik daarin het redactieschap overdroeg aan de heer Kroon.

Het laatste nummer uit de oorlog — no. 79 — verscheen op 25 augustus 1944: 10 dagen voor Dolle Dinsdag. Uiteraard was er gedurende de hongervinter geen gelegenheid het blad uit te geven, maar ook na de bevrijding heeft het nog tot 14 september 1945 geduurd voor nummer 80 het licht zag. Op 2 november 1945 volgde nummer 81 als laatste in deze rij.

Inmiddels bleek namelijk onze behoefte op dit gebied gewijzigd. Wij wilden namelijk eerder zijds personeel en relaties regelmatig uitvoerig voorlichting blijven geven over het bedrijf, de productien of zaken, die daarmede verband hielden; daarnaast wilden wij speciaal het personeel van de ontwikkeling op de hoogte houden door korte nieuwtjes, heet van de maald gebracht. Dit laatste vereiste echter dat minstens elke week een nummer zou moeten verschijnen en dat dit op eenvoudige wijze — vergelijkbaar bij voorbeeld met een dagblad — moest kunnen worden gezet en gedrukt. De oplossing was uiteraard: twee organen te gaan uitgeven, namelijk een wekelijks verschijnend „dagblad“ dat uitsluitend aan het personeel zou worden verzonden en een onregelmatig verschijnend „maandblad“, dat behalve aan het personeel ook aan relaties kon worden verzonden. Onze onvergetelijke directeur, de heer Jan van der Heem, bedacht toen de oplossing voor de namen van de twee organen: van de oude naam „De VDH-Omroep“ ging het eerste deel naar het dagblad en werd „het VDH-tje“, het andere deel naar het maandblad „De Omroep“. Dit laatste was overigens geen lang leven beschoren. Op 15 november 1946 kwam het laatste nummer hiervan (no. 86) uit.

En zo is het vandaag dus 12½ jaar geleden dat deze splitsing werd doorgevoerd en dat het VDH-tje het licht zag. Voor mij ligt no. 1 van 10 november 1945: een oplage van 800 exemplaren was in die tijd groot genoeg. En — naar dit nummer kijkend — schrijf ik nu een stukje voor het VDH-tje no. 550, dat op 10 mei 1958 in een oplage van 4000 exemplaren zal worden verzonden.....

Mogge het blad, en dus ook Van der Heem, zo blijven groeien en bloeien.

„Anders laat ik er wel een maken“, schreef de heer Schrevel als toevoeging aan zijn verzoek om een foto van recente datum bij te sluiten. Maar daarin trap ik niet!

Ik ken hem. Hierbij dus de eigen keuze. Met de „regie-bril“ op de neus. Om de gedachte alleen al aan reclame te vermijden, heb ik van het flesje Coca-Cola alleen maar de hals laten fotograferen.....

Hartelijke groeten,
(Carel) Niemeier.

Schets van een gesprek tussen de heren Niemeier en Schrevel. De heer Niemeier een ervaringrijker, de huidige redacteur na het lezen van nevenstaande bijdrage een illustre armel!

21 APRIL 1958

Zeer geachte heer Schrevel,

Uw — lieve — vrouw kan vermoedelijk het beste beoordelen of het hoofdredacteurschap van „het VDH-tje“ uw karakter ingrijpend heeft veranderd. Dat kan haast niet het geval zijn: in mijn tijd van het hoofdredacteurschap van 6 maart 1954 tot en met 30 juli 1955 was u al uitermate hartkiervast.

Uw methode om een „verzoek“ te doen is zeker hetzelfde gebleven:
... wil je een artikel schrijven...
... langte ongeveer één pagina...
... onderwerp: jouw visie op een goed personeelsorgaan...
... een recente foto erbij, anders laat ik er een maken...
... kopij 19 april gereed...
... ik mag wel aannemen, dat een en ander in orde komt...

Dat mag, mijnheer Schrevel. Toen ik uw brief las, zag ik u precies zo voor mij als Ben Vroklage u tekende in het VDH-tje van 23 oktober 1954. Plaats u dat cliché maar hierbij. Meijlvrouw Smit, zo punctueel, kan u er stellig aan helpen.

Uw vraag over mijn visie op een goed personeelsorgaan is gemakkelijker gesield dan beantwoord. In de jaren van praktijk — het moet worden eraangetoond — is mijn mening wel eens gewijzigd. Soms dacht ik: met de opgedane ervaringen moet zo en zo een goed nummer zijn. Maar dan werd het oor te luisteren gelegd bij de „domme“ en die leerden dan snel de betrekkelijkheid van die ervaringen. Want u hebt — gelukkig — een kritische lezerschare aan de Van der Heem-ers.

Er stond deze week niets in, zeiden zij (een enkele heer). Op het bedoelde nummer hadden dan gezwoegd een Redactie-Adviescommissie, mejlvrouw W (oefje) Vos, de heer Jan Assies, de gelde drukkerij onder leiding van mijn verre, maar oh zo goede en eigenwijze vriend de heer Baquien, plus alle artikelen-schryvers, correspondenten-tijgers en de interne postlieden.

„Een lekker nummer“, hadden wij dan zojuist uitgemakt en dan hoorden wij, dat er niks in stond. Nu, mijnheer Schrevel, dan ga je wel even zitten, hoor! Een „goed“ nummer in de ogen van ALLE Van der Heem-ers, is vrijwel onmogelijk te maken, meen ik. Dan dus een blad, aan de inhoud waarvan het grootste lezerstal plezier beleeft. Met inbegrip van de moeders, echtgenoten, grote kinderen, verloofden, meesters, enfin van allen, die buiten de werktijden een belangrijke plaats innemen in het leven van de werkmener. Die „buitensfeer“ — ik bedoel het u niet te vertellen — is van groot belang. De woorden van mijnheer Jan, onvoorbereid uitgesproken toen hij werd benoemd tot Officier, zijn mij steeds bijgebleven: „Elk volwassene mens is in belangrijke mate een produkt van zijn omgeving“. Daarmede bracht hij tot uitdrukking, dat de hem vertellende onderscheiding tevens een erbewijs was voor de mensen, die in zijn leven om hem heen waren geweest.

Ik geloof, dat uw lezers plezier beleven, wanneer zij in hun personeelskrant vinden:
... een gezellige opmaak, veel foto's, actualiteiten (inclusief de „burgerlijke stand“!), een getekende anekdote, een prettig-gemakkelijk leesbaar hoofdartikel, het entree-fletje met een wies woord ter onderending (pagina 3, linker kolom); het artikelken over de collega's in het werk en in zijn of haar liefhebberijen thuis, de werkwijze van de verschillende afdelingen, die puzzel (te ontdektrekken door een rebus of iets dergelijks). Verdraai! Natuurlijk ook en in de eerste rij behoren de beschrijvingen van nieuwe produkten (nog voor zij aan het publiek worden bekend gemaakt), nieuwbouw en verbouw, nieuwe machines. Ook: grappige en ernstige gebeurtenissen op de afdelingen. Dat alles zo kort mogelijk en met inbegrip van Enl en Utrecht.

Bij dit laatste kom ik op een lesje, mijnheer Schrevel, dat ik van u of u van mij heb geleerd. De gemenerliken noemen dat „afschrijven“. Maar met andere en betere woorden is dat de „kunst van het delegeren“ en de „kunst van het vertilgen van medewerkers“.

U hebt ze, maar wellicht nog niet in een voldoende aantal, want u en uw nijvere heer Stal kunnen niet overal zijn in het innerer groeiende Van der Heemse dorp.
Voor ik in mijn al schrijvend groeiend enthousiasme nellen en nellen over dit onderwerp ga volk schrijven, zet ik de handen aan.

Enkele opmerkingen tot slot. U stuurt mij trouw uw krant. Alleen al uit die overweging was ik verplicht dit artikel te schrijven: fijne methoden, dat moet ik zeggen. Het VDH-tje lees ik steeds met genoegen, al ben ik het soms met de mate van afwisseling in de kopij niet eens. En zonder twijfel zullen er ook nu van der Heem-ers zijn, die zeggen: „Er stond deze week niets in“.

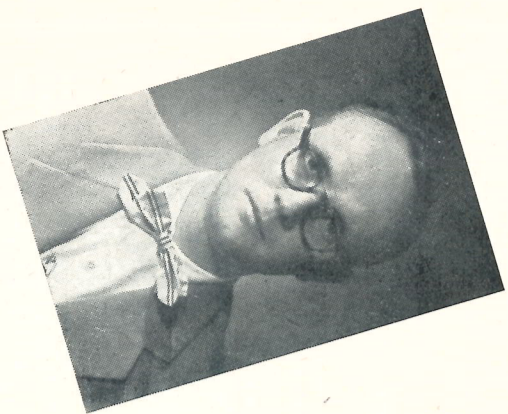
Mijn mening? Vergelijk uw VDH-tje met honderd andere personeelsbladen.
Dan staat Van der Heem een uistekend figuur!
P.S.
Pas nooit de „lach-olfschiet“-journalistiek toe! Dat heb ik niet van mijzelf, maar ik las dat nog eens in de notulen van de Redactie-Adviescommissievergadering van 17 mei 1954. Een „prettige“ opmerking van uw lange heer Ooshoek. Misschien begreep hij die fijne humor van ons niet helemaal. Of zou ik niet.....?!

OUD-REDACTEUREN

GEVEN

HUN

DOOR
C. A. M. KROON

MENING TEN BESTE

DOOR
A. D. V. D. KADE

Een ex-redacteur is een soort Bronbeek-figuur, die nog demonstreert met donderbussen in een tijd dat men elkaar reeds te lijf kan gaan met raketwapens, voorzien van atoomkoppelen. Waarmee we maar zeggen willen, dat het de lezer doorzwaans weinig interesseert hoe zo'n kranjie vroeger ontstond en nog minder hoe goed het dan wel heette te zijn.

Het VDH-tje dankt zijn naam aan de heer J. van der Heem die met zijn paarse pen heel wat pittige zinswendingen in de vroegere nummers placht te lanceren. Het opstellen, doen zetten en drukken was altijd een opwindende wedloop met de tijd die wij — dat wil zeggen redactie en drukkerij — bijna nooit verloren. Misschien was het kranjie dan typografisch wel eens minder fraai verzorgd, maar het was altijd actueel en — met als een taak de bedrijfsgemeenschap te voorzien van nieuws uit de fabriek en bovendien om het saamhorigheidsgevoel en trots op ons bedrijf te bevorderen. Nieuws moet leesbaar zijn en dus trachten wij ook onze schrijfsijl te verbeteren, doch niet iedereen is een Carniggelt.

Het belangrijkste voor ons als redactie was, dat men ons kranjie las en niet na een vluchtige blik in de pulpenmand wierp. Elk VDH-tje dat wij op de Maanweg vonden, beschouwden wij als een blijf van onbekwaamheid en gebrek aan redactioneel talent.

De grootste moeilijkheid was altijd de tekst tijdig naar de zetkerij en daar weer vandaan te krijgen. Een hindernis die seepeljes genomen moest worden, was het veto-recht van de directie, of eigenlijk niet zozeer dit recht, als wel de moeilijkheid om tot de heer Jan door te dringen.

Leuke voorvallen volop. Onder andere enkele geslaagde 1 april-moppen, welke zelfs door argeloze Haagse dagbladen werden opgenomen; een zeer gunstige beoordeling bij een landelijke vergelijking van dit soort blaafjes en een hogelijk gewaardeerde studiereis naar een congres in Londen.

Un journal c'est un monsieur. Met andere woorden een redacteur drukt altijd wel een heel persoonlijk stempel op een kranjie en dus vinden wij, dat het kranjie vroeger meer naar onze smaak was dan tegenwoordig. Doch dit oordeel is van weinig waarde, aangezien we nu alleen nog maar lezer en lid van de Redactie-Adviescommissie zijn.

Het gaat om de lezers en wij hopen dan ook dat deze groep in ons kranjie steeds de soort voorlichting zal vinden, die zij van het VDH-tje kan verwachten. Hetgeen dan tevens een helwens voor de toekomst inhoudt.

Nu het VDH-tje 12½ jaar bestaat lijkt het mij wel aardig eens te kijken, hoe dit blad zo'n vijf tot zes jaar geleden tot stand kwam.

U moet dan wel in de gaten houden, dat ik hier ga spreken over de jaren 1952-53, jaren waarin het VDH-tje nog een blad was, dat om de twee weken verscheen. De functie van redacteur was toen verwreven met de leiding van reclame en publiciteit. In de praktijk kwam het er dan ook op neer, dat op woensdag de tekst werd geschreven, die zo van de pen naar de typenkamer werd gebracht, woensdagmiddag gingen de foto's, die in de loop van de voorafgaande week waren gemaakt naar de clichémaker en donderdagmiddag verdween de tekst naar de zetkerij. Tijd om een volledige dunmy te maken was er niet en dus werd deze in gedachten ingedeeld en de coppen naar dit marginale beeld bepaald. Meestal waren de gezette tekst en de vervaardigde cliché's s'vrijdags om twee uur in de drukkerij aanwezig. Was dit niet het geval dan werd het over het algemeen voor de drukker „nachtwerk". Aan de hand van een getrokken proef werd een lay-out in elkaar geplakt en de drukproef gecorrigeerd. En nu kunt u me geloven of niet, maar met behulp van stukjes touw, elastiekjes en een fantastische vindingrijkheid wist onze drukkerij er altijd voor te zorgen, dat de gedrukte VDH-tjes op tijd in de diverse fabrieken aanwezig waren.

Ondanks deze geforceerde gang van zaken was het streven: actueel blijven voor de lezers. Onze nieuwe producten werden aangekondigd en besproken, aan projecten waarvan ons bedrijf meewerkte werd aandacht besteed en van tijd tot tijd werd de leut niet vergeten. In verband met dit laatste geloof ik wel, dat meningen aan bepalde 1 april-moppen terugdenkt, zoals Cup-finaals, die een succes werden voor de redactie en boomplantedagen waarbij de lezers meenden triomfator te zijn.

De veelheid van interesses, die onder een lezerskring van 2000 man leven, is echter zo groot, dat hieruit altijd maar een beperkte keus gemaakt kan worden. Het zal dus nooit mogelijk zijn het een ieder naar de zin te maken. Er zullen dan ook ongetwijfeld mensen geweest zijn, die er toen „niks aan" hebben gevonden. Misschien zijn zulke lieden er nu ook wel.

Voor zij echter te gramstorig worden en de redacteur naar het leven gaan staan, wil ik hen raden het bordje voor ogen te houden dat een pianist in een saloon in het Wilde Westen op zijn piano had gezet, waarop stond „SCHIET NIET OP MIJ, IK DOE MIJN BEST". Dit zeldte kan ook voor een redacteur gelden.

DOOR

C. A. A. VAN LUTTERVEELT

OUDEERS, LAAT UW KINDEREN

REDACTEUR WORDEN!

Voor de Nederlandse Vereniging van Beroepskeuzeadviseurs hield dinsdag 1 april jongstleden de chef van onze afdeling Public Relations een met veel belangstelling aangehoorde voordracht over de vooruitzichten van leerlingen die dit jaar van de lagere school zullen komen bij de redacties van personeelsorganen. Hij prijzen ons gelukkig in de gelegenheid te zijn hiernaast een sommatie van deze interessante causette af te drukken.

In de kern van de zaak worden aan de redacteur van een personeelsorgaan slechts twee eisen gesteld: heel fijn aanvullen wat de lezers interesseert en daar vlot over kunnen schrijven. Ja, eigenlijk ligt de zaak nog eenvoudiger. Want de inhoud van de woorden „interessant" en „vlot" wordt bepaald door persoonlijke smaak, zodat de twee genoemde punten best samengevat kunnen worden. Op de keper beschouwd blijft er dus voor een redacteur maar één ding over: hij moet het de mensen naar de zin maken. Simpel kan het niet.

Laten we eens samen nagaan welke „menselijke" het al zo zijn die wij zojuist op het oog hadden. Een interessante vraag, want het redacteurschap is niet alleen dooerendvuldig, maar ook in de hoogste mate boeiend, daar het de gelukkige die deze taak mag vervullen direct dan wel indirect met duizenden mensen in contact brengt. En wat is er fascinerender dan dat? Ook het antwoord op de vraag hoeverél mensen dat dan wel zijn kan gegeven worden. Volgens het bekende handboek (à quatre mains) „Welstandschauffe, wirtschaftliche und geopolitische Betrachtungen über die Entwicklung des Personalzentrums von der Vergangenheit bis zur Gegenwart" (in 17 Bände) x) bedraagt dit aantal namelijk:

(O—k—l) x GGD.

In deze formule hebben de gebruikte symbolen de volgende betekenissen:

O = oplage van het personeelsorgaan;
k = het aantal mensen dat het blad uitsluitend gebruikt om de kachel aan te maken;

l = het aantal exemplaren dat ongelezen in bus 30 (inclusief andere vervoermiddelen) blijft liggen, en

GGD staat voor gemiddelde gezinsfichtheid (dat wil zeggen het gemiddelde aantal huishoudens van 6 jaar en ouder).

x) Verlag: Von Gent und Lohs (niet in onze Bibliothek)

Volgens sommige hoogleraren in de perswetenschap zouden de met de letters k en b aangeduide abnormen in de praktijk toch een geprovoceerde mening over het kranjie hebben, maar deze theorie valt moeilijk te bewijzen omdat deze lieden zelden met de redacteur praten.

Een eenvoudige becijfering leert dat BI (dat wil zeggen het aantal belangstellende lezers) bij een bedrijf met ca. 2.300 werknemers toch zeker de 10.000 nadert.

Merkwaardigwijs blijken sommige beginnende redacteurs er zich zorgen over te maken dat het aantal hunner persoonlijke contacten (de zogenaamde „human relations") in de praktijk veel geringer zal zijn dan zij wel hopen doordat de grootheid BI door één grauw, uniforme, gelijkdenkende massa gevormd zal blijken te worden. Dit is evenwel beslist te somber gezien, want — in het midden gelaten of dit nu een typisch Nederlanders verschijnsel is of niet — al ras zal hij tot zijn vreugde constateren dat zelfs in deze eeuw der massificatie het aloude „zoveel hoofden, zoveel zinnen" gelukkig nog wel degelijk opgaat.

Zo zal de redacteur, om slechts zeer weinig voorbeelden te noemen, bij dit hoogst aantrekkelijke werk onder andere in contact komen met:

mensen die graag moppen opgenomen willen zien, lezers die van mening zijn dat de artikelen uitsluitend op het bedrijf betrekking dienen te hebben („algemene bladen zijn er al genoeg!"), adviseurs die hun voorkeur voor een maand boven een weekblad te kennen geven, voorstanders van een „vrouwenrubriek, tegenstanders van een kinderrubriek, enthousiastelingen die graag wat willen weten over de technische kant van de vervaardigde producten, mensen die moppen in een personeelsblad niet op hun plaats achten, lezers die van mening zijn dat het kranjie niet uitsluitend aan het bedrijf gewijd moet zijn („daar zitten we de hele week al in"), verantwoordelijke topfunctionarissen die „inside information" buiten het kranjie willen houden, voorstanders van een tweeweeklijks kranjie van acht pagina's, belangstellenden

die graag de bedrijfsresultaten met grote openhartigheid besproken zouden willen zien, schakers, lieden die voor technische onderwerpen geen zierige belangstelling hebben, danmers, voorstanders van een strakke opmaak, klaverjassers, brudegts, puzzelaars die de opgaven te makkelijk vinden, collega's die goed schrijven kunnen maar het niet doen, lezers die de puzzels te moeilijk vinden, goedwillenden die stukjes met veel taalfouten inzenden en boos worden wanneer ze merken dat er in veranderd is, theoretici die vinden dat het karakter van het kranjie bij de smaak van de meerderheid der lezers moet worden aangepast, amateurfotografen, voorstanders van een vlotte opmaak, theoretici die vinden dat het kranjie genust wat dieper mag spitten dan overeenkomt met de smaak van de meerderheid, postzegelverzamelaars, enz.

Nogmaals: dit waren natuurlijk slechts enkele voorbeelden. Niet alleen is het leven van een redacteur in feite nog veel gewarmerder, maar bovendien wint zijn werk aan aantrekkelijkheid doordat lezers gelukkig vaak van de ene categorie naar een andere overgaan. Ook vrees voor verstartring is dus geheel misplaatst.

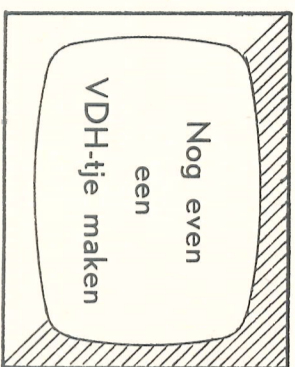
Nadat het daverende applaus dat op deze met grote aandacht beluisterde causette volgde verstomd was, beantwoordde de inleider nog enige vragen.

Aan dit prachtige vak, zo stelde hij één der vragenstellers gerust, zijn praktisch geen risico's verbonden. In feite kan de zaak slechts op één manier vastlopen, namelijk wanneer de redacteur zo oerdom zou zijn het blad te gaan schrijven overeenkomstig zijn persoonlijke inzichten in de taak van een personeelsorgaan. Weliswaar zou het kranjie dan aan karakter winnen, maar duizenden lezers zouden nooit aan de beurt komen met een nummer dat voor 100% aan hun smaak beantwoordt.

Getraagd naar de meest geschikte vooropleiding, pres de spreker in het bijzonder een zelschool aan. Een recente enquête heeft aangetoond dat vooral jongelui die zich in laven gespecialiseerd hebben voor redacteur van een personeelsorgaan in de wieg gelegd zijn.

Zo af en toe vangen we in gesprekken wel eens de opmerking op: „Julie doen toch het VDH-tje ook, is 't niet?“. Inderdaad, het verzorgen van ons personeelsorgaan, het VDH-tje, hoort thins op de afdeling Personeelszaken. Vanzelfsprekend is dit geen volle dagtaak voor één man en dus doen we het VDH-tje erbij. Juist doordat het naast andere werkzaamheden gebeurt en toch elke week stipt op tijd klaar moet zijn, is het eigenlijk iedere week weer een spannende wedloop met de tijd om alles rond te krijgen. Wij vonden daarom dit jubileum een welkome gelegenheid u in 't kort te laten meeleven met het maken van een VDH-tje.

DOOR

C. SCHREVEL

hij in vele gevallen nog niet de meest geschikte persoon zijn om een speciaal ontwerp te behandelen. Het ligt dus voor de hand dat hij de medewerking van anderen nodig heeft.

Hoe gaat het dan verder?

Alle tekst wordt door mejuffrouw Hartsuiker getypt en tegelijk gecontroleerd op taal- en stijlfouten. De tekst en de beschikbare foto's vormen het basismateriaal, waarmee de layout man zich een voorstelling gaat maken van de indeling van het VDH-tje. Dat is nodig, want hij moet de zetter opgeven in welke lettersoort, lettergrootte en breedte van de regel hij de tekst wil hebben.

De beslissing hierover valt altijd 's dinsdagmiddags; dan vindt de bespreking plaats van de redacteur met de lay-out man en de correctrice, of als u namen wilt: van de heer Schrevel met de heer Stal en mejuffrouw Hartsuiker.

In de eerste plaats moet al het nieuws erin, dus actuele kwesties, waarvan het personeel op de hoogte moet zijn. Verder artikelen van allerlei soort, die soms een beschouwend karakter hebben, maar niettemin voor het personeel van belang kunnen zijn. Dan mag natuurlijk ook de puzzel niet worden vergeten (wij ontvangen wekelijks ruim 100 inzendingen!), alsook de „bedankjes“ en de familie-berichten.

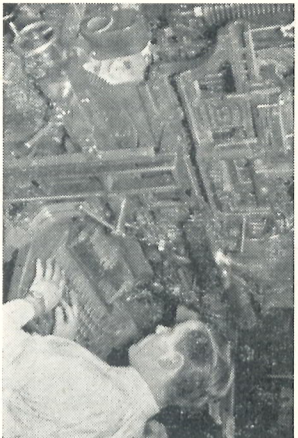
Schrijven jullie dat VDH-tje dan 's dinsdagmiddags vol?

„Gelukkig niet“, zeggen we uit de grond van ons hart, want dat gaat misschien enkele weken goed, maar dan zou de zaak toch onherroepelijk vastlopen. Nee, we hebben gelukkig altijd allerlei artikelen in voorraad, die niet zozeer aan tijd gebonden zijn. Bovendien is er een aantal vaste medewerkers, — jammer genoeg is dit aantal nog steeds te klein — waarop wij altijd kunnen rekenen. Denkt u maar aan het „cursiefje“ van de heer Scheurer.

Wist u overigens dat alle puzzels van het laatste jaar door VDH'ers zijn gemaakt? Waarschijnlijk niet, maar het is toch echt zo!

Zo af en toe weten wij iemand te „stricken“ om een aantal vervolgartikelen over een bepaald onderwerp te schrijven. Een aardig voorbeeld hiervan zijn de stukjes over psychol-

technisch onderzoek van de heer C. van der Kade. Wij hopen maar, dat hij, als hij dit leest, zich niet gestrikt voelt.

Zeg, jullie moeten eens wat schrijven over . . . .

Zodra de redacteur iemand dit hoort zeggen, grijpt hij de betrokkene prompt in z'n kraag — figuurlijk gesproken wel te verstaan — en zegt zo vriendelijk mogelijk: „Waarom schrijft u dat zelf niet?“

Ja, waarom eigenlijk niet? Waarschijnlijk een overduidelijk bescheidenheid bij sommigen, bij anderen een „geen zin“. Toch is het heus niet zo moeilijk en het levert onder bepaalde voorwaarden nog een leuke vergoeding op ook. Een redacteur kan niet altijd van alles op de hoogte zijn en al was hij dat wel, dan zou

Vreemde handen aan het VDH-tje

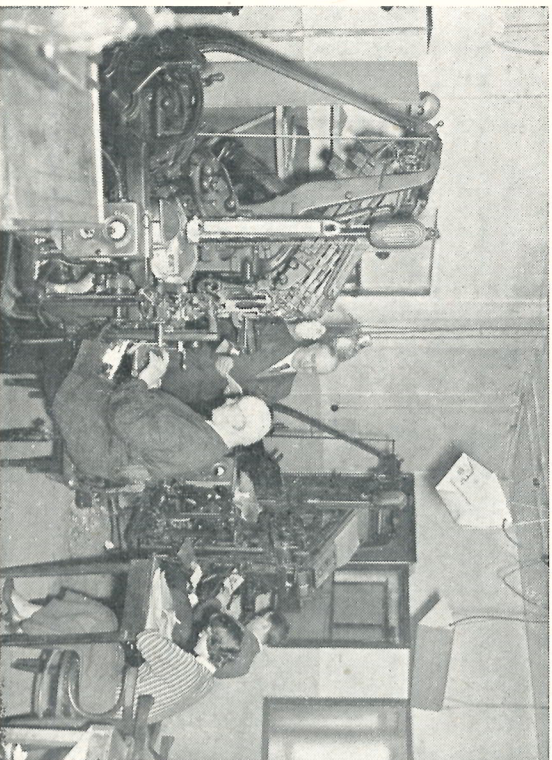
Inderdaad, het machinale zetwerk verzorgen we niet zelf. Dat gebeurt bij de Joonzetterij Gebr. Schrijver, hier in Den Haag. Hoe dat gaat, zullen wij in het kort uiteenzetten.

De zetter zit achter zijn machine (niet zo'n kleintje!), heeft de tekst voor zich, slaat ne als hij een schrijfmachine de toetsen van de letters die hij nodig heeft aan, waarna deze letters (matrizen) bovenuit de machine (het magazijn) komen glijden. Bij het typen komt de typiste niet altijd gelijk uit aan het eind van een regel: de zetter natuurlijk ook niet, maar de machine regelt dit vanzelf.

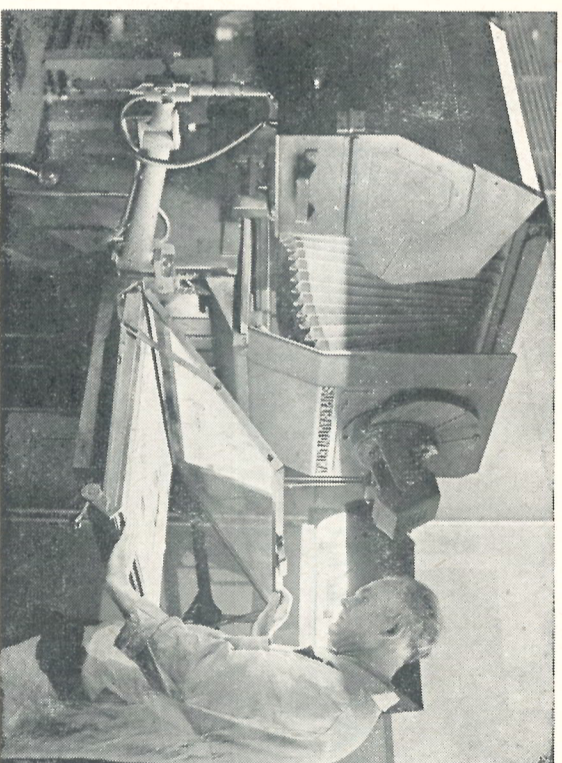
Nu drukt de zetter op een handje en daar gaan de letters naar de looppot, waar een samenstelling van lood, tin en antimoonum onder een temperatuur van ± 280° tegen de letters wordt geslagen. De letters gaan weer terug naar hun plaats bovenin de machine, a bij a, b bij b, allemaal automatisch. En wat komt daar aanschrijven, een loden strip, alle aangestlagen letters in spiegelbeeld erop: een regel is klaar. De zetter heeft inmiddels al een

Foto's midden en rechts: Een machinezetter aan het werk voor ons VDH-tje.

Links: Direct na het zetten controleert mejuffrouw Hartsuiker de tekst.

volgende regel aangestlagen en de tweede regel is in de maak. Moet een ander lettertype worden gebruikt, dan moet het magazijn worden verwisseld, wat niet zo een, twee, drie kan uren.

Dan hebben we nog de cliché's nodig van foto's en tekeningen. Dit werk wordt uitgevoerd bij de clichéfabriek Maks, eveneens in Den Haag.

U vindt het wel goed, dat we u niet vermoeien met de speciale foto- en elstertype-ken, die hier worden toegepast; belangrijk is dat wij precies naar vorm en grootte dat cliché krijgen dat we vragen.

Een feit is, dat we ook bij de firma Maks alle medewerking krijgen ondanks het feit dat we echt geen gemakkelijke klant zijn.

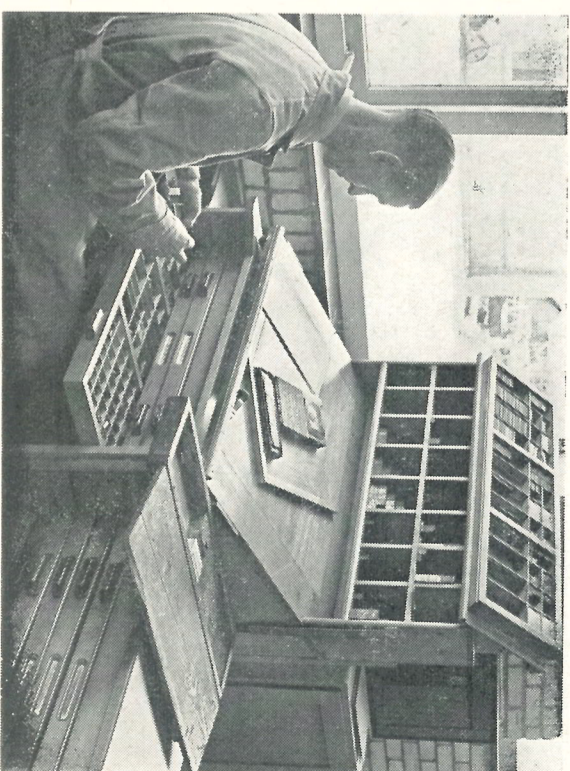
Ook het werk dat anderen buiten VDH voor ons doen is even goed aan een scherp gesteld tijdschema gebonden.

Onze eigen drukkerij in actie

Dat staat hier wel zo duur boven, maar in menig opzicht is de uitrusting niet te vergelijken met die van een grote goed geoutilleerde drukkerij. Veel hangt dus af van het enthousiasme van haas Bauguet en z'n mannen en wij kunnen u verzekeren, dat dat enthousiasme er is. 's Vrijdags en 's zaterdagmiddags vroeg hebben ze allemaal de „VDH-tjes zenuwen“, wat ze nog prettig vinden ook.

Zetter Sebel haalt de loden strips uit de kistjes van de zetterij, zet er koppens boven, „gooit“ er wit tussen, plakt de cliché's op, hier een lijntje, daar een streepje en.... Klaar. Weer drukproeven, weer turen of er geen foutjes zijn blijven zitten. Is dit wel het geval dan moet zo'n loden strip kapot worden gehakt, foute letter eruit, losse goede letter erin.....

Foto's boven en rechts: Twee opnamers van het maken van cliché's, namelijk het foto-grafieren en het etsen.

Rechts onder: Onze handzetter, de heer Sebel, vormt een pagina aan de hand van de lay-out van de heer Stal.

Wij hebben ook twee fabrieken in Utrecht

Inderdaad en daar moeten de VDH-tjes ook 's zaterdags worden uitgedrukt. Dat gaat (hoel evenwoudig?) als volgt.

De eerste VDH-tjes die 's zaterdags klaar zijn, worden ingepakt en door de drukkerij

toór negen uur aan het Staatsspoor bezorgd. Als de Nederlandse Spoorwegen doen wat afgesproken is, dan gaat dat pak met de trein van 9.08 uur naar Utrecht, waar het door één van de Utrechtse collega's wordt afgehaald.

Zo hebben wij u in grote lijnen verteld, wat er vast zit aan „Nog even een VDH-tje maken“. Veel spanning, haast, plezier en enthousiasme komen er bij het maken van een VDH-tje van pas.

Alle medewerkers hopen, dat u, lezers, met eventueel spanning het VDH-tje elke week tegemoet ziet en het met evenveel plezier en enthousiasme leest: overigens zonder u te haasten!

..... EN VOOR HET EVENWICHT:

"PARADE DER NEGATIEVELINGEN"

DOOR: Z. J. KONING
N. J. M. NOORDENDORP
J. H. VERDAASDONK

„Het" dachten wij, toen wij niet eens zo heel lang geleden een aantal heren druk in de weer zagen met trompetten. Bij nader inzien bleken het zelfs loftrumpetten te zijn, die in gereedheid werden gebracht om vandaag te worden gestoken. Aangezien de loftrumpetisten bij ons bekend staan als mannen zonder hoogtevrees en blaas, was bovendien het vermoeden niet ongegrond, dat er op deze trompetten knap hoog van de toren zou worden geblazen. Nu is dit alles nog geen reden om buiten jezelf te geraken van opwinding, ware het niet, dat wij vermenen dat dit alles het 12½-jarig bestaan van het Veda-haafje betrof. Toen maakten wij een plan, stoppen dat in onze boze breinen en lieten het daar uitbroeden. Wij willen namelijk voorkomen, dat u zoudt denken, dat het met het VDH-tje allemaal koek en ei is. Deze eierkoecken willen wij voorzien van een pitig stukje gember, dat misschien hier en daar de weete smaak wat wegneemt van „Hoe goed het allemaal was en hoe fijn". Want als u het ons vraagt, is en blijft het nog steeds hommeles. (Sorty, Annie Schmidt!) Toen dan ons broedse boze brein haar taak had verricht, lag daar het plan om alle VDH-tjes-negativisten te verenigen in één grote nationale enquête. Wij vinden dat het er nou maar eens van moet komen. Iedere week weer worden wij gedwongen al die tekst en plaatjes als zoete koek te slikken (ziet u daar heb je weer die zoete koek!). Wij willen gember!

Voor het evenwicht en tegen die rotsmaak! Verzoeken, die ons bereikten om bij de komende O.R.-verkiezingen met een eigen lijst uit te komen, hebben wij met een gestreeld gemoed en spijt terzijde geleed. Onze broedse broze breinen, — van al dat broeden wordt zelfs een hoos brein wat broos — hebben ons toen tot daden aangezet. In onze linkerhanden hebben wij het lijfblad van de VDH-tjes redactie genomen; in onze rechterhanden pollood en papier (niet eenvoudig, maar wij hadden het er graag voor over) en wij noteerden voor u bij onze gesterwanten de volgende uit onze harten gegrepen opmerkingen.

Ter voorkoming van represailles zijn de aangegeven initialen geantaseerd.

Heer S.: „Het VDH-tje? Waardeloos! Zelfs als oud papier krijg je er geen cent voor!"

Heer Q.: „Tenevel wit en te weinig tekst. Zo kan ik ook een blaafje vol krijgen. Kunst!"

Heer P.: „Ik vind er zo weinig standing van uitgaan. Echt zón blaafje voor de uurloners. Er staat zo weinig in, waarvan je iets kunt meemen. Het lijkt wel een personeelsorgaan". (Toen wij de heer P. erop wezen, dat het hier inderdaad een personeelsorgaan betrof, antwoordde hij: — wij hadden niet anders verwacht — „Pardon"!).

Mei X.: „Wat ik mis in het VDH-tje en met mij vele jonge meisjes, is af en toe eens een lekker breipatroontje en een redacteur waar je met je jongmeisjes-problemen bij terecht kunt".

Mei R.: „Ik vind het VDH-tje zo slecht hun kop, de koppjen staan onder de artikelen en bladzijde 4 zit altijd trouw aan de nootkant. Om het goed te kunnen lezen, moet ik het altijd ondersteboven houden".

Lieve lezers en nog lievere lezresses, dit en nog veel meer kregen wij op onze rondgang te horen. Om de redactie met dit stukje echter nog dieper in het ongeluk te storten, meenden wij met dertien uitlatingen te kunnen volstaan.

Wij hopen, dat dit stukje u de ogen heeft geopend en dat u zich aansluit bij uw wakkerere makkers, onder het motto: „Wij willen gember! Voor het evenwicht en tegen die rotsmaak!"

Dan

ONS

allemaal

DOOR

Dr JOH. H. SCHEURER

Alle energie, welke wij als bedrijfsgenoten dagelijks aan ons werk besteden, is gericht op de buitenwereld. We proberen artikelen te fabriceren, waar de samenleving plezier aan beleeft. En als we ze dan in advertenties zien aankondigd of in de winkelaalages zien staan, dan geeft ons het een gevoel van genoegdruening dat ook wij ons deel bijdragen aan de bevrediging van allerlei levensbehoeften, welke de samenleving kent.

Maar omdat we het samen doen en ieder op zijn eigen post in het VDH-front, voelen we ons een eenheid in deze maatschappelijke opgave. Daarom is het prettig als we zo onder elkaar ook iets heel eigens bezitten, alleen om het feit dat we Van der Heem-ers zijn. Welnu, dat hebben we heel sterk met ons personeelsorgaan, ons „VDH-tje". Dat is dan ook van ons allemaal, zoals we bij Van der Heem N.V. in functie zijn: van ons en de onzen thuis.

Het is dus begrijpelijk, dat we het ook zo elke week weer bekijken en beoordelen. Daarin zit echter niet alleen de bekoring van dit blad, maar tegelijk de moeilijkheid voor de redactie.

De VDH-bevolking is wel een eenheid als bedrijfsgemeenschap, maar ze is meteen een bont geheel van mensen. Door leeftijd, door functies, door graad van ontwikkeling, door religie, door maatschappelijke stand, door de levensbehoeften en smaak, door sexe; net zo bont als nu eenmaal de Nederlandse samenleving is, waaruit wij dagelijks voortkomen en waaraan we elke dag na ons werk terugkeren.

Het is dus voor de redactie waarlijk geen gemakkelijke opgave, wekelijks een blad te produceren, dat in dit bont geheel wordt aanvaard als voor allen bestemd en geschikt en door allen als „hun" blad wordt ontvangen.

Het is een koud kunstje op de wijze van redigeren kritiek te hebben en te uiten. Het is praktisch onmogelijk, het ieder naar de zin te maken. En dat temeer, omdat de Van der Heem-ers nu eenmaal geen blandoxygen zijn, die weinig eigen meningen en smaken er op na houden. Het is telkens weer prettig te ervaren dat we in ons bedrijf geen doorsneeemensen, maar personen met een eigen levenswijze en mening bij elkaar hebben. Dat geeft ook

aan de kritiek, die deze lieden op het VDH-tje hebben, een waardevol karakter: al zullen ze het in die kritiek ook niet altijd met elkaar eens zijn. Maar die kritiek openbaart steeds weer nieuwe facetten van wat er in de VDH-gemeenschap aan gedachten leeft en waarmee een redactie uiteraard ernstig rekening wil houden. Dat is ook de bedoeling geweest van de instelling van een Redactie-Adviescommissie, kortweg RAC genoemd, die vanwege haar vaak pikante kritiek dan ook wel eens de „trakkers" wordt genoemd.

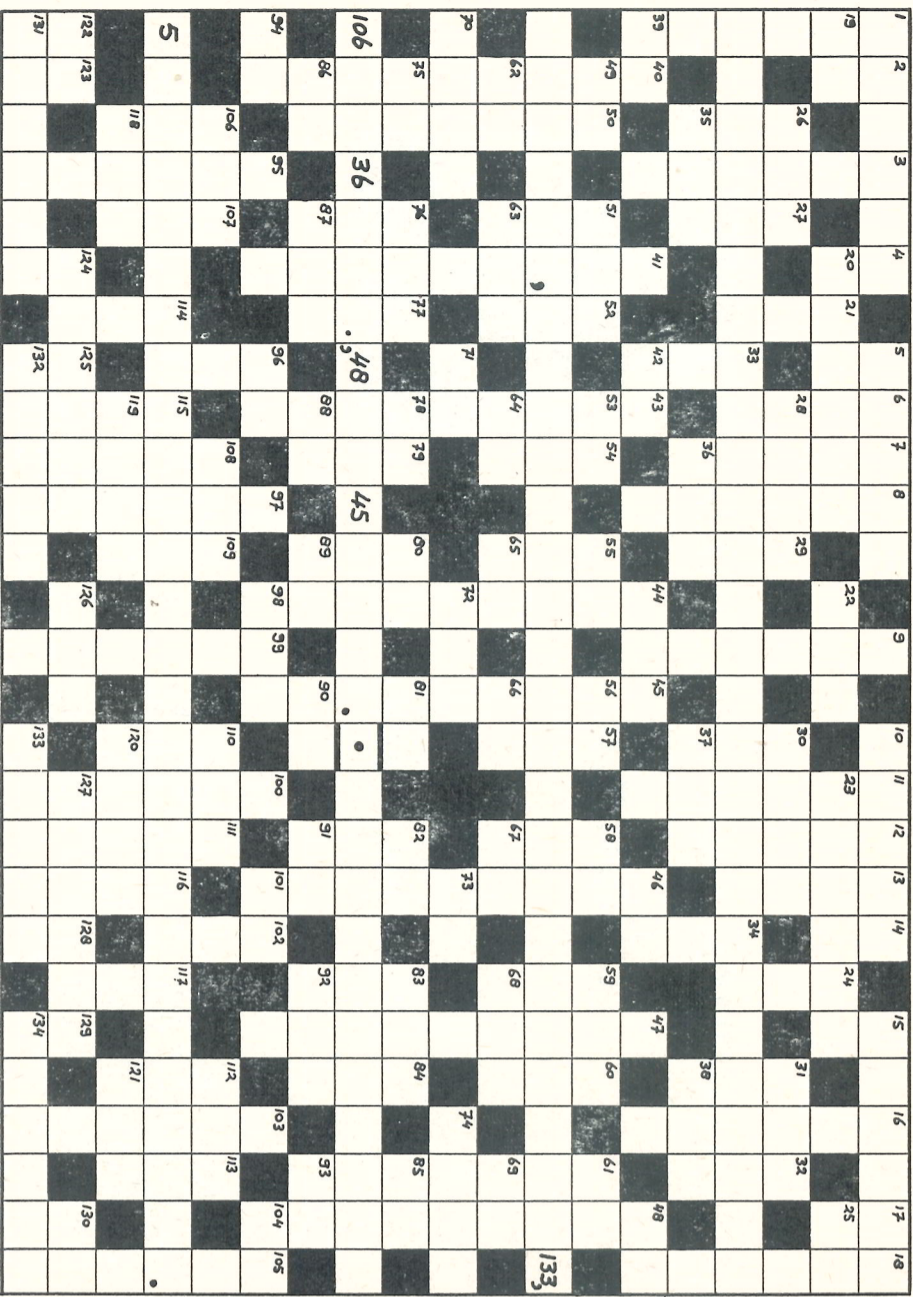
Deze commissie wil zo goed mogelijk een spreekhuis zijn van ons allemaal, omdat het niet mogelijk is telkens met allen overleg te plegen.

Maar daarnaast is ook elke persoonlijke meningsuiting, die de redactie ook meermalen krijgt, van grote betekenis. Gelukkig is die meestal niet alleen kritisch in alkenrende zin, maar vooral gekenmerkt door positieve tips en adviezen. Voor dergelijke werken staat de redactie dan ook te allen tijde grethig open.

Na de VDH-omroep zijn we nu met het VDH-tje aan ons kopieren jubileum toe. Twaalfeneenhalf jaar hebben we geprobeerd een blad te redigeren, dat van en voor ons allemaal is. Met dat „ons" bedoelen we dan ook „de onzen thuis". Want ook onze gezinnen en verwanten leven met ons mee in ons werk en bestaan, zoals we dat dagelijks bij Van der Heem N.V. vinden. We hebben van ons blad geen Margriet, Libelle, Goed Nieuws of ander gezinsblad willen maken, want het is voor alles toch altijd een bedrijfskrant. Doch we streven er wel naar, dat dit bedrijfsorgaan ook de onzen geregeld op prettige wijze kan doen meelven met wat ons als bedrijfsgenoten interesseert en boeit.

Natuurlijk hebben we daarin bij lange na niet iets volmaakt bereikt; dat zal ons wel nooit gelukken. Maar het doel houden we ons voor ogen ook in de opmars naar het zilveren jubileum: ons heel eigen blad, ons personeelsorgaan, de voorlichting en spreekhuis van onze bedrijfsgemeenschap, onze gezamenlijke presentatie aan de overige bedrijfsweld en het Nederlandse volk, het heel aparte en typisch eigen orgaan „van ons allemaal".

JUBILEUMPZZEL

In een jubileumnummer hoort ook een jubileumpuzzel. Vandaar dat u deze keer hier een flinke kruiswoordpuzzel aantreft, die buiten het „ladder-verband” kans geeft op aantrekkelijke prijzen, n.l.:
 één prijs van f 25,—
 twee prijzen van f 15,—
 drie prijzen van f 10,—
 Indien u deze puzzel goed oplost, vindt u daarin een opdracht.

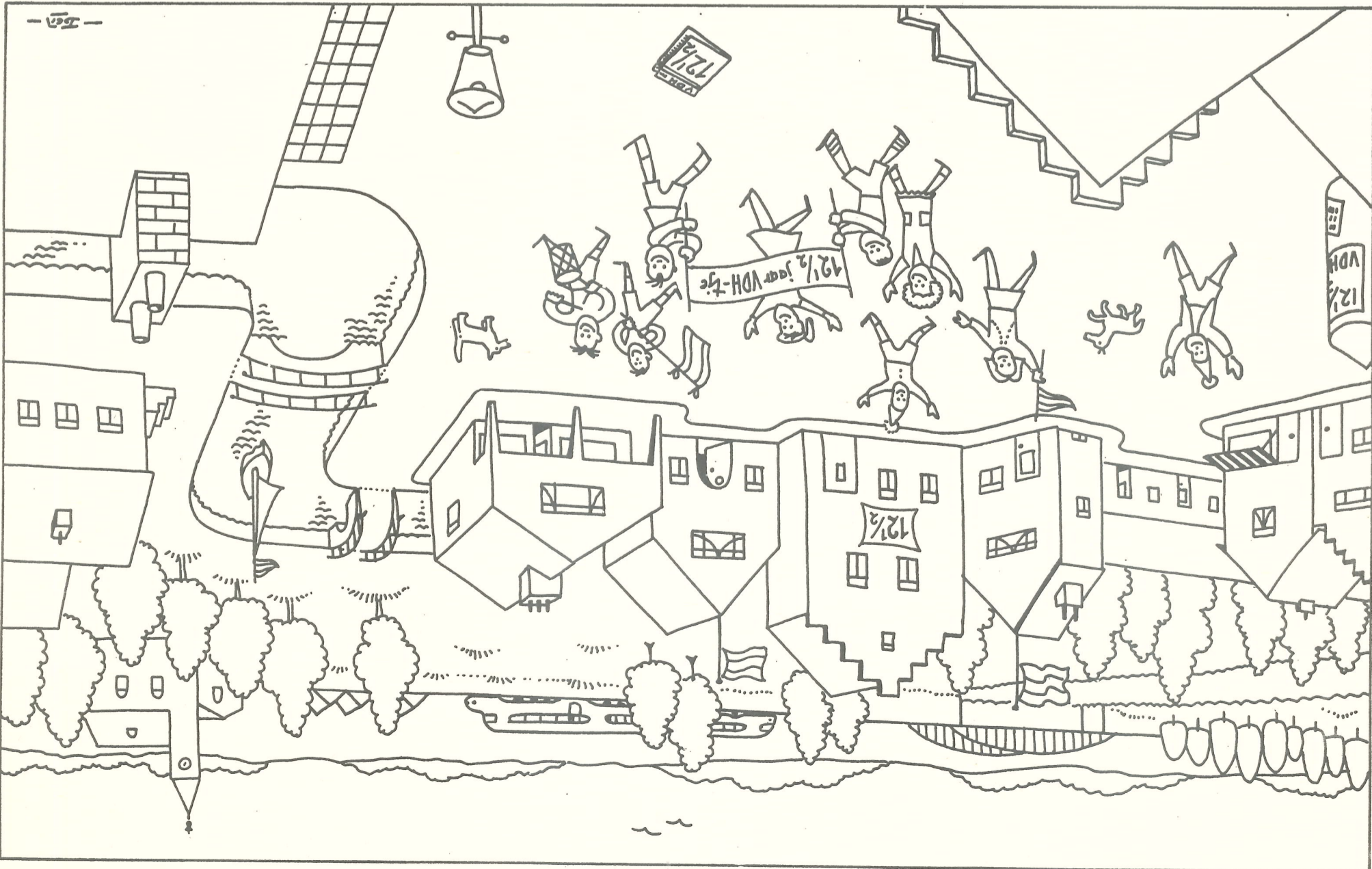
Stuur deze opdracht én de uitwerking ervan in en u dingt mee naar de prijzen.

Uit de goede oplossingen zal de heer L. F. Laurier, secretaris van de Centrale Ondernemingsraad door loting de winnaars bepalen.

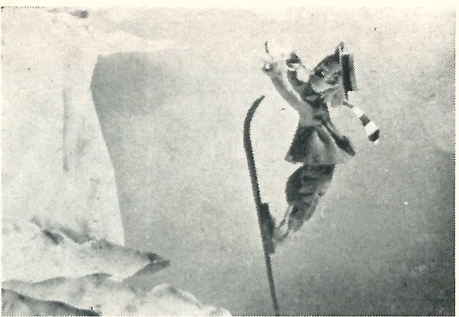
Insendingen moeten vóór dinsdag 20 mei in het bezit zijn van mej. Harstniker, redactie VDH-tje. Wilt u op de envelop vermelden: Jubileumpuzzel?

- Horizontaal:**
1. Prikken
  5. verbindingsstuk
  10. leersoort
  15. loonsverhoging
  19. Italiaanse rivier
  20. plaats in Zwitserland
  22. familie
  23. voddens stad
  25. familie
  26. familie
  28. ongaarne
  30. vrucht
  31. plaats in Overijssel
  35. herkauwer
  36. boom
  37. snijwerktuig
  38. met, ook
  39. geit
  42. jongensnaam
  44. jong dier
  46. de lezer heil
  48. bladzijde
  49. op de aangehaalde plaats
  51. slaapplaats
  55. scheikundig element
  56. verlaagde noot
  58. of elders
  61. West-Indie
  62. water in Friesland
  63. hoordeksel
  64. voedsel
  65. onderwijsinstelling
  66. rivier in 'N-Brabant
  67. aansporende uitroep
  68. hfdpck
  69. de onbekende
  70. insect
  71. voorzetsel
  72. tldsdcel
- Verticaal:**
1. etenstask
  2. meisjesnaam
  3. verdriet
  4. namelijk
  5. gewicht
  6. grond
  7. elektrode
  8. zedig
  9. lekkernij
  11. nog eens
  12. streek
  13. plezier
  14. vroertig
  15. niet even
  16. gedicht
  17. uitroep
  18. afschuw
  21. stand in Duitsland
  24. roem
  26. grondsoort
  27. groot
  29. voor
  30. luchtvaartmaatschappij
  31. oude vochtmaat
  32. dorp op de Veluwe
  33. meisjesnaam
  34. stad in Duitsland
  40. deel van een bloem
  41. plant
  43. aangrenzend
  44. conservalief
  45. gescheurd
  46. vernaken
  47. insect
  48. bijna geheel door land
  50. vissoort
  51. bonstknk
  52. dat wil zeggen
  54. sportartikel
- Horizontaal:**
73. waterstand
  74. bloedvat
  75. sportterrn
  76. baan voor balspel
  78. lidwoord
  80. en dergelijke
  81. muzieknoot
  82. lidwoord
  83. luchtvaartmaatschappij
  85. schelkundige aanduiding voor tin
  86. muzieknoot
  87. bijbelse figuur
  88. deel van de bijbel
  89. meisjesnaam
  90. voedsel
  91. voorzetsel
  92. onderwijs
  93. lidwoord (Frans)
  94. klein kind
  96. van de datum
  98. Spaanse titel
  101. na Christus
  104. maastand
  106. rivier in Z.-erland
  108. jongensnaam
  110. bloeiwijze
  112. slang
  118. herhaling
  119. meer in Amerika
  120. jongensnaam
  121. zeevogel
  122. voorhoede sloep
  124. verhoorde sloep
  126. moment
  127. mannelijk dier
  130. onmeetbaar getal
  131. inhoudmaat
  132. dragers der erfelijke
  133. gewicht der verpakking
  134. drassag land

NAAM en ADRES :
 LEFTJID :
 JONGEN of MEISJE :
 .....

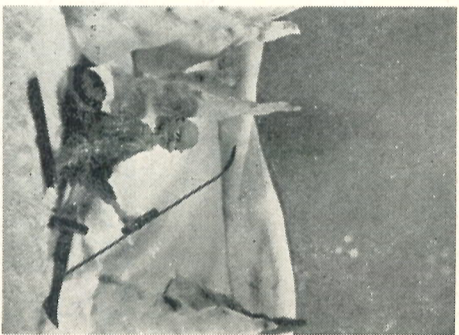

PIMMIE PUNTNEUS IN DE BERGEN

Weet je nog wel, de vorige keer
Kregen we bezoek van een heel vreemd heer.
Pimmie Puntneus was hij geheten
Hij leek ons alles beter te weten....

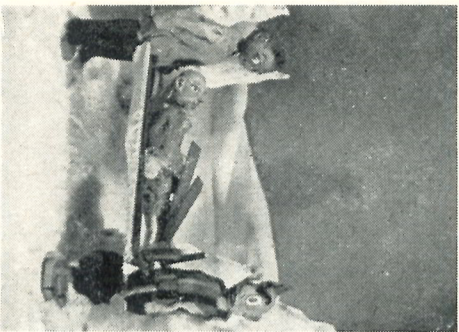
We hebben inhussen weer van hem gehoord
En laten Pim Puntneus nu zelf aan 't woord.
Maar weet je wat wel een klein beetje raar is?
We vreezen, dat niet alles helemaal waar is!

Jongens en meisjes, vrienden, vrienden,
Laat ik mijn eerste verhaal nu
beginnen.
Ik hoop jullie hiermede dan te bewijzen,
Dat ik heel wat meemaak op mijn
reizen!

Naar Zwitserland ging ik het vorige
jaar
Je weet natuurlijk heel mooi is het daar.
Toevallig werd er een wedstrijd
gehouden,
Met kostbare prijzen, zilveren en
gouden.

In skispringen was ik altijd een kei.
De jury was daarom heel erg blij —
Dit zeg ik zonder te overdrijven —
Dat zij ook mij hiervoor in kon
schrijven.

Dooriar in het park

DOOR
C. H. VOORHOEVE

In de meeste steden en wat grotere
dorpen vinden we plantsoenen en zelfs
zijn er soms hele mooie parken. Deze
parken, met slingerpaden en vaak
langs de zijkanalen, soms in het groen
verscholen, opgesteld met banken,
moeten er zijn.

Op een mooie zaterdag- of zondag-
middag zie je wel honderden mensen
en jongelui „het park opzoeken“, om
daar nu eens echt te genieten van al
het mooie, dat daar te vinden is, ver-
van het rumoer van de straat en soms
ver verwijderd van het geroezemoes
van een benauwde binnenstad.

Genieten, schreef ik. Is dat nu wel
waar? Welan al deze mensen, die daar
het ene na het andere pad afsistenten,
wat voor prachtige bomen en heesters
er te vinden zijn; hoe de kleuren zul-
len worden van de bijna opengebarsten
knoppen? Helas is het antwoord hier-
op: neen!

Dat is jammer, want als je iets
meer wilt van de bomen en bloemen
niet je eigen omgeving, dan geniet je
dubbel, als alles op openspringen staat.

PIMMIE PUNTNEUS IN DE BERGEN

Weet je nog wel, de vorige keer
Kregen we bezoek van een heel vreemd heer.
Pimmie Puntneus was hij geheten
Hij leek ons alles beter te weten....

We hebben inhussen weer van hem gehoord
En laten Pim Puntneus nu zelf aan 't woord.
Maar weet je wat wel een klein beetje raar is?
We vreezen, dat niet alles helemaal waar is!

Tweehonderd springers namen er deel.
En het scheelde heus niet veel.
Of ik had niet mee mogen doen.
Men zag direct in mij al de kampioen!

Het werd een wedstrijd, spannend en fel.
De andere springers waren niet meer
in tel.
Het publiek begon echter luidkeels te
zingen.
Als het mij zo sierlijk zag springen.

De toeschouwers waren door 't dollie
heen,
Toen ik voor de laatste sprong aan de
start verscheen.
Ze wisten werkelijk niet meer wat ze
zagen
En hebben me op de schouders naar
het hotel gedragen!

Ieder voorjaar opnieuw. Overal bruis-
het van nieuw leven, of je nu in de
bossen, duinen of in het parkje in je
woonplaats loopt.

Ja jongelui, lente in het park geeft
niet alleen vreugde aan degenen, die
het mooie om zich heen zien, maar kan
soms ook iets heel leersaams schen-
ken aan al diegenen, die werkelijk om
te lopen te staren, alsof ze stenen lopen
te tellen. Als je nu in een park komt,
waar je uren kunt dwalen, dan be-
grijpen jullie wel dat er ontzettend
veel te zien is, dat je onmogelijk alle-
maal in één artikel kan behandelen.

Doch dat is ook niet nodig. Een enkele
plant of boom even beschrijven en je
hebt voorlopig weer genoeg om zelf
alles met aandacht na te gaan.

De maand mei is welhaast de
mooiste maand. Denk maar aan het
jonge groen, nog heel teer, met daar-
tussen verscholen de heerlijkste geu-
rende en kleurende bloemen.

Of aan de meidoorns: je hebt witte
en rode, bekijkt je maar goed. Zijn ze
uitgebleeid, dan komen de vruchtjes,
die hoe verder je in het jaar komt,
roder van kleur worden. De grootte
wisselt van een kraal tot een keis.

Loop je nu zo'n pad verder af, dan
wordt je oog ineens getroffen door een
groep struiken met grote witte of
paarse pluimen, die soms een verruk-
kelijke geur verspreiden, de bekende
seringen. Als je zo'n bloem eens van
dichtbij bekijkt, dan zul je ze nooit
meer verwarren met b.v. een vlier, die
platte schermen heeft als bloeiwijze
en een eind verder te prikken staat
met dieproene of bonte bladeren.

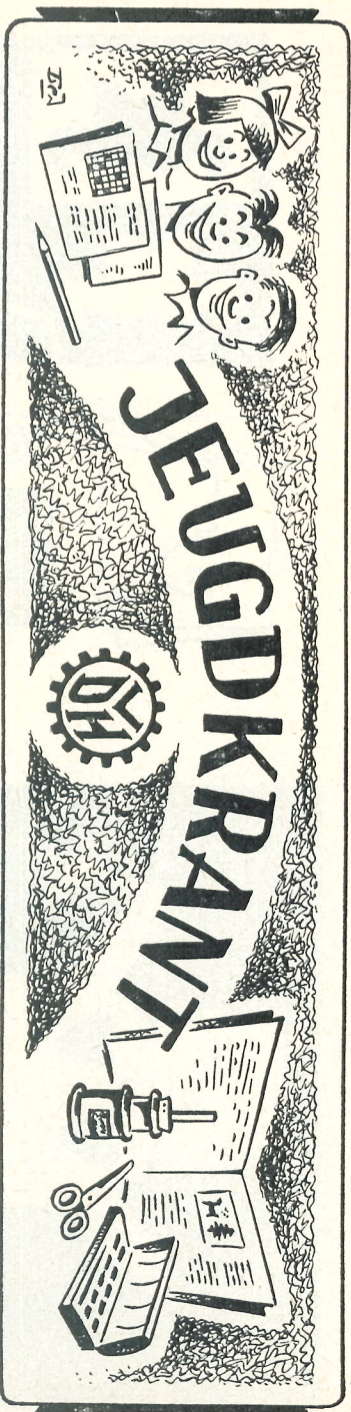
Plotseiling wordt je aandacht getrok-
ken door een hoge struk van enkele
meters lengte, die beladen is met
guldgele neerhangende trossen. Bekijk
je de bloem, dan denk je direct: dat
kan wel eens een vinderbloemige zijn.

Nu, je hebt gelijk, want het is de
goudregen. Een paar minuten verder
zien we meens een groepje lage strui-
ken met gele, witte en zelfs met ge-
kleurde bloemen: de brem, die ook tot
de vinderbloemen behoort. Nu hebben
we al een heel stuk van het park ge-
zien en zoeken of er soms al iets
bleeft, dat lager bij de grond staat
Een fel rode bloem op een harige steel
licht ons toe: de papaver, een bloem,
die niet zo heel lang bloeit. Weer iets
verder zien we nog zo'n losse bloem,
soms in prachtige witte, roze of rode
kleuren: de ploemroos genoemd, omdat
de bloem wel iets op een roos lijkt,
doch veel groter is.

Nu iedereen zo graag genieten wil
van het voorjaar in een park, gebeurt
het vaak dat er nog meisjes en jon-
gens zijn, en ook nog wel eens grote
mensen, die de prachtige bloemen niet
met rust kunnen laten en ze afpluk-
ken. Of men gaat in het gras zitten,
en dat geeft natuurlijk niets als dat
mag, doch dan vind je vaak na afloop
van de rust papier, schillen en nog
veel meer rommel, die in zo'n prach-
tig park niet thuis horen. Dat is na-
tuurlijk niet de bedoeling.

Zullen we daarom afspreken dat we
een goed voorbeeld zullen geven en
daaraan niet meedoen?

ANTWOORD:
Bergsieren, gisteren, heden, morgen
en overmorgen.

VAREN IS FINER DAN JE DENKT!

Wij maken een tochtje met de „Krikkemikke“

Jullie denken natuurlijk dat de jeugdkrant alleen door kinderen wordt gelezen.
Dat dachten wij ook, maar kort nadat de vorige jeugdkrant was verschenen wer-
den wij opgebeld door een meneer.

„Hallo, met de redactie van de VDH-Jeugdkrant“, zeiden wij.
„U spreekt met meneer King, u weet wel de vroegere kok van de AVRO-televisie-
keuken, nu de opperkok van de Krikkemikke. Ik heb gelezen dat jullie bij Adri-
van Oorschot op visite zijn geweest. Willen jullie ook niet eens een keer bij mij
aan boord komen voor een tochtje met de Krikkemikke?“
Nu moeten jullie weten, dat we dat eigenlijk al vaak hadden willen vragen, maar
we durfden niet. En nu kregen we een uitnodiging van meneer King! We hebben
dus maar gauw „ja“ gezegd.

Op zaterdag 5 april zijn we direct
uit kantoor vandaan met de trein naar
Bussum gegaan. Wat was dat een
prettige reis, met zo'n boottocht in het
vooruitzicht. Uit louter opgewonden-
heid kochten we op het station in
Utrecht een beker warme koffie „om
mee te nemen“. Hebben jullie wel eens
in een rijdende trein een papieren
beker vol hete koffie moeten leegdin-
ken? Wij onderonden dat dat lang
niet gemakkelijk is. Probeer het maar
eens..... maar doe dan eerst een ser-
vet voor!

Een half uur voordat de Krikkemik-
ke zou vertrekken, waren we in Bus-
sum, waar we al werden opgewacht
door meneer King en Zeeffe. Thinketje
leed juist zijn middagdutje. Even later
kwamen ook Ageeth, Mevrouw Gracia
en Pépé en toen vertrok de Krikkem-
mikke.

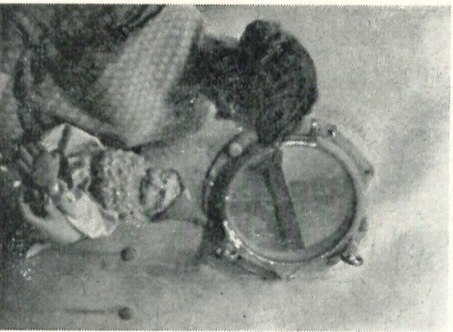
Het was wel een beetje koud op het
water, maar toch was 't heerlijk. En
lekkere thee dat Zeeffe kan zetten!

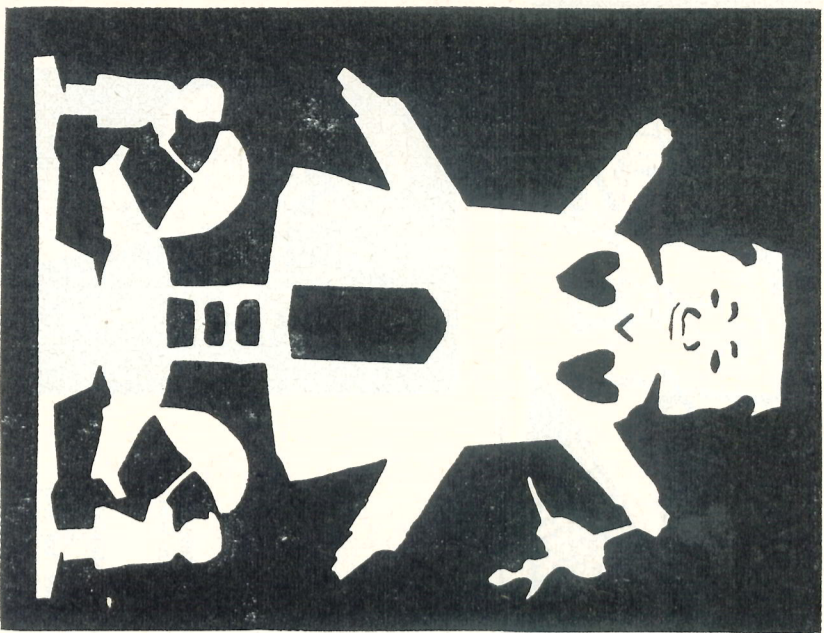
Natuurlijk hebben we nog een paar
kiekjes gemaakt op de Krikkemikke,
van juffrouw Reinhk, die direct al
goede maatjes was met meneer King,
en van Thinketje. Nu zullen jullie mis-
sien vragen: waarom hebben we jul-
lie niet op de televisie gezien? Dat
mocht niet van meneer King. Misschien
was hij bang, dat we reclame zouden
maken voor onze Erres Televisietoo-
stelen en jullie weten natuurlijk, re-
clame maken voor de televisie mag
niet! Maar we vonden het wel leuk
de kiekjes die wij gemaakt hebben in
deze Jeugdkrant af te drukken.

Vlak voordat we weer naar huis
gingen hebben we nog aan mevrouw
Gracia gevraagd eens in haar glazen
bol te kijken, wat voor weer het zou
worden met Pasen. „Koud en slecht“,
zei ze en ze heeft waarschijnlijk nog ge-
lijk gekregen ook!

Het was een heerlijke middag en wij
zien al met verlangen uit naar de ver-
dere gebeurtenissen op de Krikke-
mikke!

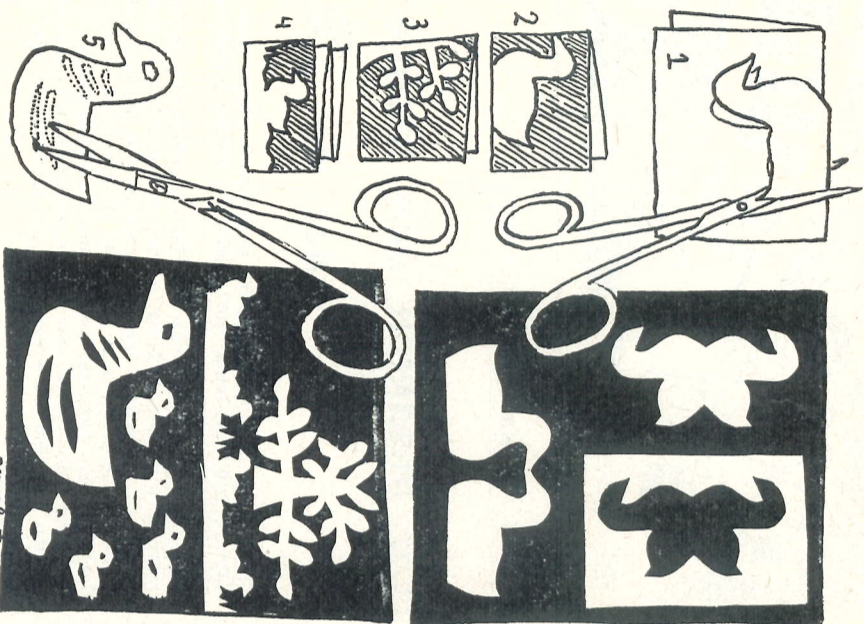

ANDERSEN

DICHTTE SPROOKJES EN ..... knipte figuurtjes uit

Bij de inzendingen van de prijswedstrijd uit de vorige jeugdkrant kregen we ook leuke uitgeknipte figuurtjes van zwart papier, opgeplakt op een groot vel papier. Ehg leuki! Weten jullie wel wie dat ook zo graag deed? De grote Deense sprookjesdichter Hans Christiaan Andersen. Dat hij sprookjes geschreven heeft, weet bijna iedereen wel, want wie kent niet het sprookje van het leuke jonge eendje, dat een mooie zwaan werd en van het Timen Soldaatje en van de nachtegaal van de Keizer en nog veel meer — een groot dik boek vol. Maar dat hij er ook van hield om figuurtjes uit te knippen en op te plakken, — dat weten niet zo veel mensen.

Andersen werd meer dan honderd jaar geleden geboren in een klein plaatsje in Denemarken dat Odense heet. Zijn vader was schoenmaker en ze waren erg arm, maar Hans droomde er altijd van dat hij nog eens beroemd zou worden. En hij is het geworden ook, want nog altijd worden zijn sprookjes graag gelezen. Odense is een mooi stadje dat aan een riviertje ligt, waar altijd zwanen zwommen. Ook stond er in de buurt waar Andersen woonde een grote molen. Hij keek graag naar de stajige zwanen en speelde vaak bij de molen. Op het plaatsje dat we hierbij afdrukken zien jullie een figuurtje, dat een beetje op een molen en een beetje op een mannetje

Wouter Arnoldus, Rotterdam.

Ik heb zo'n idee, Wouter, dat jij later tekenaar wilt worden. Nu weer een tweede prijs in de wedstrijd. En dan die tekeningen, die je vader ons liet zien. We konden bijna niet geloven, dat jij die had gemaakt. Keurig hoor. De tekening aan Ginus Geluk vonden wij het meest geschikt om in deze krant te zetten.

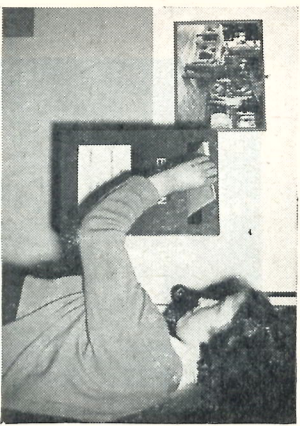
Peter Oerdoom, Voorburg.

Dat stempel van Johan is prachtig gelukt. Dat jij dat nog niet kunt kan ik me voorstellen, maar je tekening van de fabriek is erg leuk, met al die mensen met tassen. Daar zit zeker hun boeterham in? En dan het beeld ervoor. Weet je ook wat er onder dat beeld staat Peter? Niet? Ga dan maar eens kijken. Groeten aan jullie allen.

Loek van Welken, Den Haag.

We hebben weer heel wat brieven ontvangen. Op enkele daarvan moeten we wel antwoorden. Want als je een leuke brief krijgt ben je dat wel verplicht, nietwaar?

BRIEVENBUS

ALWEEER EEN PRIJSVRAAG

DEZE KEER EEN KLEURWEDSTRIJD VOOR ALLE KINDEREN MET TAARTEN ALS PRIJZEN!

Een paar weken geleden kregen wij bezoek van de redacteur van het VDH-tje. Zijn altijd lachende gezicht stond nog stralender.

„Denken jullie eraan, dat op 10 mei a.s. het VDH-tje 13½ jaar bestaat”.

In onze verbeelding zagen we direct al heerlijke gebakjes en grote glazen timonade. Maar dat was zijn bedoeling niet. „Nee, jullie moeten hierover in de Jeugdkrant schrijven en iets extra's doen voor de kinderen”.

„Een kleurwedstrijd met prijzen!” riepen wij emporig en dan ook de kinderen die geen prijs winnen iets geven?”

Nu is de redacteur van het VDH-tje altijd een zeer beminnelijk man, maar als het op geld aankomt is hij tamelijk krenterig. „Nou vooruit dan maar”, zei hij, terwijl hij de deur achter zich dicht trok.

Daar zaten we dan met de opgave een extra prijsvraag voor te bereiden. Nu hebben we gelukkig in ons midden een man die heel mooi kan tekenen, namelijk „Ben” van wie jullie al meer tekeningen in de Jeugdkrant hebben gezien. Hebben we jullie al eens verteld, dat hij alles met zijn linkerhand tekent? Nu dan, „Ben” kwam al gauw met een idee: „De tekening moet iets voorstellen dat gaat over het 12½-jarige VDH-tje”. „Ja”, zeiden wij, „met vlaggen en veel lachende mensen”. Zo ontstond de gezellige plaat, die we jullie hierbij toesturen.

Ga die plaat zo mooi kleuren als je maar kan, met krijt, of kleurpotlood, waterverf of waar je anders al mee kan kleuren.

Vul dan onder de plaat je naam, adres en leeftijd in en of je een meisje of jongen bent. Stuur de gekleurde plaat dan vóór 15 juni a.s. aan:

Redactie VDH-Jeugdkrant,
Maaanweg 156,
Den Haag.

Natuurlijk weten we, dat de kinderen die een taart winnen, die niet helemaal alleen zullen opeten! Alle niet-prijswinners krijgen een verrassing!
Ditmaal verwachten wij heel veel inzendingen!

DE UITSLAG VAN DE WEDSTRIJD

En een derde prijs:

Wout de Koning,
Frank de Koning,
Henk Janssen,
Tonny van Laethem.

Wat zullen het maar meteen zeggen: we hebben maar weinig inzendingen gekregen! Niet meer dan 15 schilleren ontvingen wij. En dan te weten, dat we bij de vorige prijsvragen altijd bijna 200 inzendingen hadden.

Waar zou dat nu in zitten?

Was de opgave te moeilijk? Het kan bijna niet. Als we zien wat een mooie inzendingen we ontvingen, dan moeten de anderen toch ook zo iets hebben kunnen maken!

Of hadden jullie niet veel zin? Hebben we teveel prijsvragen na elkaar gehad? En begint het nu te vervelen?

We weten het werkelijk niet!

We zullen maar eens afwachten, hoeveel kinderen nu de kleurplaat insturen. Zijn er weer veel inzendingen dan gaan we door met onze wedstrijd. Zijn er weer zo weinig als nu, dan stoppen we een tijdje; het hangt dus van jullie zelf af.

En nu de uitslag: Een eerste prijs krijgen:

Marlin Deising,
Lenny Verpoorten,
Ria Klein,
André Visser,
Hilte v. d. Boogaard.

En een tweede prijs:

Sjaanfe Arnoldus,
Wouter Arnoldus,
Tineke Visser,
Gerda v. d. Boogaard,
Annelsee Visser.

De volgende Jeugdkrant zal verschijnen op 12 juli 1958.

Getekend door Wouter Arnoldus (8 j.). En echt niet overgetrokken. Knapp het!

WAT KOCHT MENEER DOLLEMANS?

Mijn oom Koos uit Rhenen Een handelaar in stenen Die had aan zijn benen Van die fiskuwe tenen.

Hij hoorde uit Tolen Daar liepen twee Polen Met onder hun zolen Ghoelende kolen.

En niet die woonde boven Zei dat Gravin van Kloven Haar benen had op twee stoven En dat nog wel..... Ten Hove!

Ook zijn tante uit De Bilt Die met koude tenen vilt Steekt ze in 'n dubbele kilt Een van wol en een van vilt.

En oom Koos zat stil te wenen Zei heel zachttjes voor zich henen Dat alles niks was voor zijn tenen En ging zestig deksen lenen.

Bij die zesting was er een Dat een wonderdeken scheen Hij kroop erme in bed meteen En had geen ene kouwe teen.

Nu zou je misschien willen weten Hoe die deken wel zou henen Het is een Van der Heem produkt Erres-Verwarmingsdeken die altijd lukt.

En dit is dan het slot ervan En weet u tevens meteen dan Die deken kocht ook Dollemans (s) Die nu weer lekker slapen kan.

André Visser.

RAADSEL

Noem eens vijf achtereenvolgende dagen van de week waarin niet de letter a voorkomt.

Als je het antwoord niet weet kan je op de laatste bladzijf van deze krant het antwoord vinden.